

Beslutningsforslag nr. B 56. Fremsat den 5. november 1996 af Niels Højland (FP), Tom Behnke (FP), Jan Køpke Christensen (FP) og Kirsten Jacobsen (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbud mod rituel slagting af husdyr uden bedøvelse

Folketinget opfordrer regeringen at ophæve undtagelsen i bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr, der giver tilladelse til rituel slagting af dyr uden bedøvelse i Danmark. Herefter skal be-

kendtgørelsens § 7 have følgende tekst: »Rituel slagting uden bedøvelse er ikke tilladt«, og øvrig relevant regulering m.v. indrettes i overensstemmelse hermed.

Bemærkninger til forslaget

Alle vegne fra lyder der krav om etisk adfærd. Dette bliver forstået bredt og nyder netop derfor stor anerkendelse i befolkningen. Etikken gælder mellem menneskelige forhold, etikken gælder naturen, og etikken gælder vores forhold til dyrehold. Herunder stilles der krav til dyrenes samlede livsvilkår. I bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr, som har virkning fra 1. januar 1995, er der redegjort for de her i landet gældende bestemmelser.

Det er ganske rimeligt, at der findes en sådan bekendtgørelse, således at der ligger et fast regelsæt, som man skal tage udgangspunkt i. Imidlertid er bekendtgørelsen født med en stor fejl, som i realiteten ophæver udgangspunktet for selv samme bekendtgørelse. Ved at fastholde undtagelsen i § 7 er det stadig muligt at foretage rituel slagting uden bedøvelse. Det er ikke et tidssvarende synspunkt, at der findes en mulighed for at bibeholde forældede slagteformer af hensyn til et mindretal, som ikke vil omstille sig til nutidige forhold. Det er en tilsidesættelse af befolkningens opfattelse af, at alle skal være lige for loven. Endvidere er det en statsgaranti for, at der findes forskelle mellem de enkelte grupper, og for, at disse forskelle skal stadfæstes. Det er en mulig anstødssten i befolkningens forhold til etniske mindretal. Og under alle omstændigheder er det grusomt for de dyr, som udvælges til rituel slagting, samt for de personer, der skal forestå dette dyrplageri.

Rituel slagting

Endvidere har forslagsstillerne bemærket sig, at regeringen er meget optaget af dyreetiske forhold. Det bør alene af den grund forekomme utilstrækkeligt, at der ikke allerede i den nugældende bekendtgørelse om slagting og aflivning af dyr er foretaget en gennemgribende opdatering af slagteforhold, således at aflivning uden bedøvelse ikke finder sted. Etik er konsekvens og ikke regler, som gradbøjes efter for-godtbefindende. Der praktiseres to former for statsgodkendt rituel slagting i Danmark: Halal, som praktiseres af muslimer, og schæchtning, som praktiseres af jøder. Begge former er foreskrevet i de reli-

giøse tekster og har bestemt haft deres berettigelse i samfundene, som de så ud dengang. Af indlysende grunde har ingen af datidens skrifter omtalt de moderne metoder til bedøvelse af dyr. Det bør nævnes, at i Danmark har der ligeledes tidligere været praktiseret slagtemetoder, som bestemt ikke har været kendetegnet ved at være humane. De har netop været praktiske og et resultat af den pågældende periodes teknik og de bakteriologiske trusler.

Erkendelse af, at samfundet og de tekniske muligheder har ændret sig, er reglerne i Danmark efterfølgende blevet ændret. Ligeledes er den rituelle religiøse slagting i dag mere af symbolsk end praktisk betydning og kan derfor på samme måde opdateres.

Schæchtning har været tilladt i Danmark i hvert fald siden 1808. Ved bekendtgørelse nr. 233 af 15. august 1953 indførtes et generelt krav om, at husdyr med undtagelse af fjerkræ skulle bedøves fuldstændigt, umiddelbart før blodudtømning påbegyndtes. Schæchtning blev tilladt efter dispensation. Konsekvensen blev, at der i bekendtgørelse nr. 234 af 24. juni 1954 atter blev givet tilladelse til schæchtning. I bekendtgørelse nr. 200 af 26. marts 1986 bibeholdtes tilladelsen, men fra nu af skulle rituel slagting foregå på eksportslagterier efter ansøgning herom, både med hensyn til eget forbrug og til eksport.

Eksport

At denne form for etisk uforsvarlig slagting udelukkende skal foregå på eksportslagterier, tyder i sig selv på en dårlig samvittighed. Handlingen er nu mere skjult for den danske befolkning. Det bagvedliggende princip er formentlig »ude af øje, ude af sind«. Det bliver imidlertid på ingen måde stuerent herved. Tværtimod kan man sige, at man således udsætter den samlede danske kødeksport for en unødigt risiko.

Handlinger, vi ikke selv kan forsvare, bliver nu også overført til andre lande, som ikke vil acceptere dyremishandling i forbindelse med slagting. Truslen ligger i, at på et eller andet tidspunkt må man antage eller frygte, at forbrugere i andre lande vil boykotte dansk oksekød. Det vil de gøre for at fremtvinge en modernisering af rituel slagting i Danmark. Kun de

færreste civiliserede lande har en undtagelse i deres lovgivning, som anerkender slagting af ubedøvede dyr. I det øvrige Skandinavien er rituel slagting af ubedøvede dyr ganske enkelt forbudt.

Slagtingen

Princippet i den rituelle slagteform er, at der ved hurtig overskæring af begge halspulsårer og vener indtræder en meget hurtig forblødning med et akut blodtryksfald til følge. Ved slagting af kvæg er det i bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 påbudt, at dyret fastholdes i en boks i opretstående stilling. Boksen skal kunne justeres efter dyrets størrelse, således at hoved og krop fikseres så skånsomt som muligt. Straks efter fikseringen overskæres begge dyrets halspulsårer og hals vener manuelt med en skarp kniv, hvorefter dyret forbløder og mister bevidstheden samt smertefølsomheden efter kort tid, hvorefter døden indtræffer.

Med den beskrivelse kan det næsten virke kværlantisk at kræve bedøvelse. Sandheden er imidlertid den anden. Den korte tid, der omtales, viser sig at være 30-60 sekunder og ikke sjældent op til flere minutter. I dette tidsrum er dyret dels ved at blive kvalt, da luft-røret er overskåret og luften derved suser ud og ind, dels står dyret i halvt hængende stilling og forbløder ved fuld, men svigtende bevidsthed, samtidig med at dyret oplever den ubeskrivelige rædsel, at kunne lugte sit eget blod. Hvis det ikke var for ophænget og fastspændingen, ville man se et dyr, som i op til flere minutter ville prøve at rejse sig. Mindre dyr kastes om på ryggen og fastholdes manuelt under forblødningen.

Det er muligt, at tidsrummet kan variere. Men det er ikke korrekt at betragte muligheden for, at der kan gå længere tid end 30 sekunder, alene som en statistisk variant. Uanset hvad der er rigtigt og hyppigst forekommende, er ethvert tidsrum ud over det højst nødvendige for lang tid. Ved schächtning understreges vigtigheden af, at dyret før aflødningen ikke har lidt anden overlast end omtalte overskæring. Derfor sker det, at dyret kun får overskåret den ene pulsåre, da begge ligger tæt op ad hvirvelsøjlen. Rammes hvirvelsøjlen, skal dyret kasseres som føde godkendt til indtagelse af jøder (kosher) og vil blive solgt til den del af befolkningen, der ikke stiller specielle krav om religiøs slagting. På den måde aftager den almindelige forbruger kød fra dyr, som er slagtet uden bedøvelse.

Slagting med bedøvelse

Ved de konventionelle slagtemetoder bedøves kvæg, får osv. med en penetrerende boltpistol. Denne slagtepistol anbringes på dyrets hoved, og en bolt skydes ind i hjernen og forårsager øjeblikkeligt tab af bevidstheden, selv om hjertet fortsætter med at slå, indtil dyret gennem en åbning af blodårerne i halsen er forblødt. Først når tilstrækkelig meget blod har forladt kroppen, standser hjertet, og dyret er nu »teknisk« dødt. Men altså bevidstløst under hele dødsprocessen.

Den moderne teknik har nu velsignet de rituelle slagtere med en ikkepenetrerende boltpistol. Den bedøver dyret med et kraftigt slag, som ikke er i stand til at trænge igennem dyrets hovedskal og heller ikke medfører fysiske kvæstelser. Der trænger ikke bensplinter ind i dyrets hjerne, og derved skulle man mene, at dette instrument opfylder også de krav, det mosaiske trossamfund stiller. Den efterfølgende overskæring af halspulsårer og hals vener afviger ikke fra den konventionelle slagtemetode. Ved brug af dette bedøvelsesinstrument vil derfor kravene om forsvarlig slagting være opfyldte.

Islamsk Kulturcenter har siden 1983 godkendt halalslagting af dyr bedøvet med en ikkepenetrerende boltpistol, og dette praktiseres på flere eksportslagterier, der af Veterinærdirektoratet er autoriseret hertil. Derfor mener forslagsstillerne ikke, at der er noget belæg for at bevare muligheden for slagting uden bedøvelse, og det er forslagsstillernes opfattelse, at fjernes muligheden i form af undtagelsesreglen i bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr, vil der ikke længere være uoverensstemmelse mellem den moderne tids helt rimelige krav til behandlingen af husdyr og de faktiske forhold i form af rituelle slagtinger.

Det kan ikke være rimeligt, at der stadig skal praktiseres direkte dyremishandling her i Danmark, og at dette oven i købet sker med statens godkendelse. Det må være sådan, at der ikke kan dispenseres fra dette krav, uanset hvilket mindretal der måtte ønske det. Med de moderne metoder til bedøvelse af slagtedy, herunder den ikkepenetrerende boltpistol, er ethvert argument fra religiøs side bortfaldet. Det kan ikke være rigtigt, at religiøse mindretal kan tillade sig at se bort fra helt rimelige krav fra verdslig side og stædigt hævde, at netop deres religion påbyder dem at handle anderledes.

Skriftlig fremsættelse

Niels Højland (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod rituel slagting af husdyr uden bedøvelse.

(Beslutningsforslag nr. B 56).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.